

de soldijboeken op te nemen, over de uitvoering vandaar te rapporteren en de fouten, zoals die in de overgezonden soldijmemorie zijn aangeduid, te herstellen. Bij de retouren wordt er op gelet dat de kamer van Amsterdam de helft van de goederen krijgt toebedeeld. De opperkooplieden van het kasteel te Batavia toonden in hun bericht van 30 september 1761 aan dat het onmogelijk was om dit jaar de opdracht van Heren XVII om 300.000 lb koffie en eveneens 300.000 lb peper boven zijn aandeel aan de kamer van Amsterdam te zenden, uit te voeren, omdat de Ceylonse en Bengaalse retourschepen reeds vertrokken waren, toen dit bevel werd ontvangen. [fol. 71] De directeuren van de Franse compagnie eisten schadeloosstelling voor het wegnemen door de Engelsen binnen het bereik van de kanonnen van Nagapattinam van de brigantijn *Le Rubis*. Wegens zijn overlijden kon de opdracht om gouverneur Steven Vermont ter verantwoording te roepen niet uitgevoerd worden.)

Maar is egter ordre gesteld dat uyt sijnen boedel, die volgens de opgave der executeuren bedraagt f 130.871, tot nadere ordre niets afgegeven worde, behalven alleen f 21.324,10,-, soveel de volmachten van den E. Vermond, de heeren Adrianus Canter Vischer en Jan Coningh, tot uitkoop van hunnen principaal uyt 't burger-weeshuys te Amsterdam, uyt de penningen van den heere generaal Mossel Z.G. genegotieerd hadden en waarvan een wissel getrokken was, tot welker afbetaling ter sessie van den 1^e deser verloff verleend is, op speciaal versoek van de executeurs in den boedel van wijlen Sijne Excellentie.

Fol. 71r-v.

(Het antwoord van de Franse directeuren op de eis van schadeloosstelling van Heren XVII is pas op 15 september jl. met de Huis ten Donk ontvangen. Wegens grote drukte kon er nog niet met de nu vertrekkende retourschepen op geantwoord worden. Het zal bij eerste gelegenheid geschieden. Betreffende de fatale gebeurtenissen met de Engelsen in Bengalen wordt verwezen naar de aparte brief van [fol. 72] 25 april 1760 naar Nederland, naar de overgezonden papieren en naar het verbaal van wat tussen de wederzijdse dienaren passeerde. Een commentaar in de marge op het Engelse verhaal, gevoegd bij de memorie van de Engelse gezant Jorke, gaat nu als bijlage mee. Waarschijnlijk hebben de Engelsen 3625 lb kruidnagels die de Pitt en Holdernes in Engeland aangevoerd hebben, ergens op een afgelegen plaats in de Molukken bemachtigd. De brief die onderschept werd over de reis van de Pitt via de oostelijke eilanden naar China en die als bijlage bij de aparte brief van 25 april 1760 werd gevoegd, versterkt de indruk dat de Engelsen daar rondzwerven. Een aparte brief uit Ambon van 24 mei berichtte dat de Engelsen zich op Salawati, behorend onder de koning van Tidore, vestigden. [fol. 73] Reynier de Klerk en Jan Elias van Mijlendonk kregen bij geheime resolutie van 19 juni opdracht de wettige rechten van de Compagnie en onwettigheid van indringers daar of elders te onderzoeken. Na indiening van hun verslag zal er een besluit over genomen worden. Het krijgt voortdurend alle aandacht dat de specerijen buiten vreemde handen blijven. Hiervoor is krachtdadige versterking nodig, want van de ondernemende Engelsen is slechts nadeel te duchten. De resident van Djambi berichtte in zijn brief van 12 juni dat men een Engels schip had verhinderd de rivier daar binnen te dringen. Uit de bijgevoegde resolutie van de weesmeesters blijkt dat het verzoek van mr. Caspar Balthazar Doll van Ouwrik in december zal worden ingewilligd. Als een rekest van Willem Beens, als gemachtigde van Willem Camerling, [fol. 74] is ontvangen, zal het behandeld worden.¹ Bij brief van de presidiale kamer van Zeeland van 28 november 1760 is bevolen de ongelukkige expeditie naar Bengalen te onderzoeken. Naast wat op 14 augustus 1760 is besloten, zal, conform het besluit van 9 juli 1761, van oud-directeur Adriaan Bisdom en secunde George Lodewijk Vernet schadeloosstelling geëist worden voor ropia's 75.428, die zij als gepretendeerde schadevergoeding aan de Engelsen moesten betalen. Louis Taillefert,

1 In de marge: verzoeker vond na verkregen toestemming verzending niet meer nodig. Get. A. v. Son.